

Svätomariánska púť

Miesta mariánskeho kultu

Prešovský kraj

Kostol sv. Jakuba staršieho
vo Veľkom Šariši

Bratstvo

Panny Márie Karmelskej

Kostol sv. Jakuba staršieho vo Veľkom Šariši Bratstvo Panny Márie Karmelskej

Adresa:

Nám. sv. Jakuba 3, 082 21 Veľký Šariš

GPX súradnice:

49.039499, 21.193816

Kontaktné údaje:

Tel číslo: +421/51/7762329

Mobilné tel. číslo:

Email: fara.vsaris@gmail.com

web: <http://www.ke-arcidieceza.sk>

Praktické informácie:

Kostol sa nachádza v západnej časti mesta Veľký Šariš vpravo od štátnej cesty 3179 v smere od križovatky so štátnou cestou 68.

Krátka súhrnná informácia:

Kostol sv. Jakuba staršieho vo Veľkom Šariši pochádza z obdobia okolo roku 1262. Objekt bol viac krát prestavovaný a upravovaný (14.,17.,18., 20. storočie). Je národnou kultúrnou pamiatkou. Bratstvo Panny Márie Karmelskej vo Veľkom Šariši sa spomína už v roku 1764. V minulosti, ako aj v súčasnosti sa organizujú v spojitosti s úctou k Panne Márii Karmelskej do Veľkého Šariša púte za účasti diecéznych alebo pomocných biskupov.

Všeobecné informácie:

Veľký Šariš je situovaný v juhovýchodnej časti Spišsko-šarišského medzihoria, 7 km severozápadne od okresného mesta Prešov. Obec aj hrad Šariš vypínajúci sa nad ňou sú doložené z roku 1217. Bol jediným kráľovským stoličným hradom, rezidenciou uhorských panovníkov v Šariši. Po vzniku Šarišskej stolice (v polovici 14. storočia) ostal sídlom županov. Vyvinutá obec pri kráľovskom komitátnom hrade Šariš sa spomína z roku 1247. Tunajšia fara sa v roku 1262 stala sídlom šarišského vicearchid-iakonátu a cirkevným strediskom Šarišskej stolice. V roku 1274 je doložený augustiniánsky kláštor. V polovici 13. storočia sa vo Veľkom Šariši usadili saskí prisťahovalci. V roku 1299 sa stal

Veľký Šariš slobodným kráľovským mestom. Obyvatelia boli známi garbiari, plátenníci čižmári, halenári. Počas existencie prvej ČSR obyvatelia odchádzali za prácou do zahraničia. Sakrálnou rímskokatolíckou dominantou Veľkého Šariša je Kostol sv. Jakuba staršieho. Kostol postavili zrejme súčasne s hradom Šariš ako jednolod'ovú stavbu s mohutnou predstavanou západnou vežou a kvadratickým presbytériom zaklenutým krížovou rebrovou klenbou, ku ktorému sa zo severnej strany pripájala rovnako zaklenutá sakristia. Krátko po postavení bol interiér vyzdobený nástennými maľbami. Kostol sa spomína v roku 1262. Veľkou prestavbou prešiel v roku 1656. Stredoveká podoba stavby bola ešte viac potlačená v poslednej tretine 18. storočia. Pôdorys kostola nadobudol tvar kríža. Zatiaľ posledná komplexná obnova chrámu sa uskutočnila v rokoch 1995 - 1999. V roku 1998 sa realizovali aj práce v interiéri, kedy boli odkryté aj stredoveké nástenné maľby z 13. - 14. storočia s ešte byzantskými motívami. V súvislosti s Bratstvom Panny Márie Karmelskej vo Veľkom Šariši sa spomína rok 1764. V prvej fáze jeho jestvovania sa hlavná púť konala v deň sviatku Panny Márie Karmelskej, teda 16. 7. V roku 1831 bola na žiadosť farára prenesená na najbližšiu nedeľu po tomto sviatku. K najväčšiemu rozkvetu púti k Panne Márii Karmelskej vo Veľkom Šariši dochádza na prelome 19. a 20. storočia, keď došlo nielen k vnútornej renovácii farského kostola, ale i k obnove náboženského života. Nový impulz k prehĺbeniu úcty k Panne Márii Karmelskej vo Veľkom Šariši dochádza po roku 1990. Odvtedy sa púte tradične zúčastňuje diecézny alebo niektorý pomocný biskup.

Ďalšie atrakcie v okolí:

Šarišský hrad – Mestské múzeum a galéria, Veľký Šariš – Mestská pamiatková rezervácia Prešov – Kalvária v Prešove – Rákociho palác (sídlo Krajského múzea), Prešov – NKP Solivar

Najbližšie informačné centrum:

Turisticko-informačné centrum, Námestie sv. Jakuba 1, 082 21 Veľký Šariš, +421/911 446 206, +421/51/7762 233

Text, foto, sasdzba: Tomáš Paľo
Odborný garant: Mgr. Anton Fogaš, PhD

